

ORGANIZACE SOUČINNOSTI K ZASAZENÍ OMS

Již několik let operační štáby řeší při frontových a armádních velitelsko-štábních cvičeních problematiku operačních manévrovacích skupin (OMS). Na stránkách Vojenské mysli jsme se již seznámili s hlavními zásadami organizace a vedení bojové

činnosti OMS, přepadových odřadů a zkušenostmi z taktických cvičení. Tímto článkem chci na získané zkušenosti navázat a zabývat se další důležitou otázkou — významem součinnosti při zasazení a v průběhu plnění úkolu OMS.

Organizace součinnosti k zasazení OMS

Úspěch operace (boje) OMS může být v současných podmínkách zabezpečen jen při efektivním použití a těsné součinnosti všech druhů vojsk, které se na vedení operace (boje) podílejí. Proto je organizace součinnosti neoddelitelnou součástí přípravy operace. Jejím předpokladem je dokonalá znalost situace, úkolů a možností vlastních vojsk všemi funkcionáři na jednotlivých stupních velení.

Všechny součinnostní otázky spojené s činností a zabezpečením OMS je vhodné řešit v samostatném bodu a plánu součinnosti frontu (armády). Pokud dojde k rozhodnutí o zasazení OMS v průběhu opera-

ce, může velitel frontu (armády) organizovat součinnost ve prospěch činnosti této skupiny samostatně.

Základní otázky součinnosti stanoví velitel frontu (armády) ve svém rozhodnutí, dále jsou podrobně rozpracovány v průběhu plánování a při samotné organizaci součinnosti, jež bude zpravidla probíhat na mapách nebo na plastickém stole.

Konkrétní obsah součinnosti bude záviset na podmínkách přípravy a vedení operace a zejména na cílech, úkolech a způsobu použití OMS. Je třeba sladit činnost skupiny především s vojsky prvního sledu,

letectvem, raketovým vojskem a dělostřelectvem, vojskem PVO a přijmout opatření k všestrannému zabezpečení operace (bojovému zabezpečení), stanovit způsob plnění úkolu zálohami i týlem frontu (armády) v její prospěch a upřesnit organizační velení.

Velitel frontu (armády) podrobněji konkretizuje součinnost v průběhu operace po upřesnění rozhodnutí k zasazení OMS. V tomto případě je součinnost organizována obvykle k těmto obdobím:

- přesun a zasazení OMS,
- vedení společné bojové činnosti skupiny se svazky prvního sledu,
- odpoutání od hlavních sil frontu (armády) a splnění bližšího úkolu OMS,
- splnění dalšího úkolu OMS a její opětovné začlenění do hlavních sil frontu (armády).

V prvním období (přesun a zasazení OMS) je účelné, aby velitel frontu (armády) především slaďoval:

- způsob a postup vyčlenění OMS (pokud nebyla vyčleněna již dříve),
- metodu soustředění a vytvoření uskupení raketového vojska a dělostřelectva k jadernému a palebnému ničení nepřítele a jeho posloupnost na směru zasazení skupiny,
- vedení a využívání výsledků průzkumu,
- způsob využití vyčleněného úsilí letectva,
- postup uvolnění a přípravy pochodových os,
- prostory a dobu podřízení posilových prostředků,
- prostory a dobu vytvoření záloh týlových útvarů a zařízení i prostředků technického zabezpečení, způsob jejich začlenění do sestavy skupiny,
- činnost vojsk prvního sledu k zabezpečení zasazení OMS, prostory, které je nutné pro zasazení skupiny ovládnout,
- způsob ničení nepřítele v prostoru je-

ho zasazení v jednotlivých možných variantách činnosti,

— opatření k zabezpečení boků skupiny a k jejímu organizovanému překročení vojsky prvního sledu,

— uskupení a manévry prostředků PVO na směrech zasazení OMS, způsob uvědomování o vzdušném nepříteli.

Ve druhém období (vedení společné bojové činnosti OMS se svazky prvního sledu) může velitel frontu (armády) řešit:

- způsob společné činnosti jednotlivých druhů vojsk prvního sledu a vojsk OMS při ničení nepřítele a jeho záloh v době společného boje,
- opatření k zabezpečení přeletů vlastního letectva, vzájemné rozpoznávání a jeho navádění,
- způsob činnosti frontových (armád) prostředků ve prospěch skupiny,
- upřesnění doby a prostorů rozmístění míst velení a způsob využití vzdušných míst velení, zabezpečení elektromagnetické koexistence radioelektronických prostředků.

Ve třetím období (odpoutání od hlavních sil a splnění bližšího úkolu OMS) je důležité řešit:

- způsob odpoutání OMS od hlavních sil frontu (armády),
- palebné zabezpečení odpoutání a vedení samostatné bojové činnosti OMS,
- součinnost mezi druhy vojsk (zejména frontovým letectvem) a OMS při ničení hlavních uskupení (objektů) nepřítele v jeho operační hloubce,
- opatření k zabezpečení průletu a vzájemné součinnosti se vzdušnými výsadky,
- způsob použití prostředků REB,
- využití výsledků manévrové činnosti skupiny hlavními silami frontu (armády),
- zajištění bezpečnosti vojsk skupiny při vedení vlastních jaderných úderů a využití jejich účinků,
- součinnostní úkoly, které vyplývají z všestranného bojového zabezpečení OMS.

Ve čtvrtém období (splnění dalšího úkolu OMS) organizujeme součinnost zpravidla jen k zásadním úkolům, kterými mohou být:

- ničení přisunovaných operačních záloh nepřítele, raketových jaderných prostředků, leteckých uskupení a narušení činnosti operačního týlu nepřítele,

- ovládnutí prostoru (objektů) na čáře dalšího úkolu frontu (armády) nebo za jeho hranicí,

- způsob materiálně technického a zdravotnického zabezpečení OMS,

- forma opětovného začlenění skupiny do sestavy hlavních sil.

Velitel frontu (armády) bude mít na organizaci součinnosti zpravidla omezené časové možnosti. Proto podle mého názoru bude nevhodnější její organizaci uskutečňovat metodou pokynů, kdy velitel bude osobně řešit jednu otázku součinnosti po druhé a k dílčím problémům mohou (na jeho pokyn) zasáhnout do této činnosti jednotliví zástupci, velitelé, náčelníci druhů vojsk a podřízení velitelé. Tato metoda vyžaduje dokonalou přípravu velitele frontu (armády) k této práci.

K řízení organizace součinnosti připravuje štáb plánovou tabulku součinnosti. Její zpracování řídí náčelník štábu, na této práci se podílí náčelník operační a zpravodajské správy, velitelé RVD i letectva, vojska PVO, náčelník ženijního a chemického vojska, náčelník REB, zástupce velitele pro výzbroj a náčelník týlu — zástupce velitele. Podle potřeby se mohou na zpracování podílet i další funkcionáři.

Organizace součinnosti se zpravidla zúčastňují: náčelník politické správy (oddělení), zástupce velitele frontu (armády), velitel raketového vojska a dělostřelectva, velitel letectva, velitel vojska PVO, náčelníci druhů vojsk, náčelník operační a zpravodajské správy (oddělení), velitel OMS se svými funkcionáři a velitelé svazů (svazků) prvního sledu, v jejichž pásmu je skupina zasazována. Vzhledem ke složitosti otázek technického a týlového zabezpečení skupiny bude nezbytné, aby se organi-

zace součinnosti zúčastnil i zástupce velitele pro výzbroj a náčelník týlu — zástupce velitele. V případě, že se předpokládá v průběhu plnění úkolu OMS součinnost s operačním (operačně taktickým) vzdušným výsadkem, zúčastňuje se její organizace i velitel tohoto výsadku.

Při nedostatku času může velitel frontu (armády) organizovat součinnost pouze s vybranými funkcionáři štábu frontu (armády) a současně s upřesněním úkolu vydat pokyny k organizaci součinnosti OMS nebo vyslat na štáb skupiny některého ze svých zástupců k předání úkolů. Myslím, že vzhledem ke složitosti úkolu OMS by tuto mělo být jen výjimečným řešením.

Bude-li jako OMS frontu zasazována spojenecká armáda (armádní sbor), bude účelné uskutečnit vzájemnou výměnu styčných skupin (představitelů), výměnu pomůcek utajeného velení, signálních tabulek, údajů z kódování map, dopravních údajů pro spojení a jiných nezbytných dokumentů. Velmi podrobně je v tomto případě zapotřebí řešit materiální a technické zabezpečení (vzhledem k odlišnostem v některé výzbroji a bojové technice).

Po součinnosti velitele frontu (armády) přistupuje k její organizaci velitel OMS (podle obdobných zásad), který na základě obdržení úkolu podrobně sladuje činnost jednotlivých prvků sestavy OMS s jadernými a ostatními údery vedenými v její prospěch nadřízeným velitelem i vlastními prostředky. Hlavní pozornost věnuje vzájemné sladění činnosti prvků sestavy OMS mezi sebou, zejména mezi pozemním vojskem a vzdušným sledem, výsadky a vojskem PVO.

Při organizaci součinnosti mezi **pozemním a vzdušným sledem** je účelné, aby byly sladěny především:

- časové a prostorové plnění úkolů vojenského letectva (v návaznosti na úkoly frontového letectva plněné ve prospěch skupiny) k zabezpečení přesunu i zasazení a při letecké podpoře boje v hloubce operační sestavy ve prospěch pozemního sledu OMS,

— postup předávání zpráv o nepříteli, získaných vzdušným průzkumem,

— způsob ničení objektů PVO nepřitele ve prospěch vzdušného sledu,

— vzájemné určování cílů, rozpoznávání a navedení vlastních letounů,

— činnost při přípravě, vytyčení a ochranně přistávacích ploch,

— úkoly raketového vojska, dělostřelectva a PVO k zabezpečení vysazení vzdušného výsadku,

— úkoly vojenského letectva z hlediska dopravy materiálu a odsunu raněných.

Při zabezpečení činnosti mezi **pozemním vojskem a vzdušným výsadkem**, vysazeným ze sestavy skupiny, může velitel OMS skloubit:

— způsob vyčlenění útvarů (jednotek) do sestavy výsadku,

— prostory vysazení (ve variantách) a úkoly vzdušného výsadku,

— dobu a směr přeletu výsadku i výšku letu,

— směry postupu předsunutých (přepadových) odřadů a hlavních sil skupiny k jejich spojení se vzdušným výsadkem,

— čáru rádiových a optických signálů, čáru zahájení a ukončení dělostřelecké podpory, místo setkání velitelů,

— dobu a způsob společného plnění úkolů,

— organizaci spojení a velení.

K zabezpečení součinnosti při **plnění úkolů protivzdušné obrany** je vhodné, aby velitel OMS určil:

— časové a prostorové použití vyčleněných sil a prostředků PVO nadřazeného ve prospěch OMS,

— způsob uvědomování a varování vojsk skupiny o vzdušném nepříteli,

— formu a dobu začlenění posilových prostředků PVO do jednotlivých prvků bojové sestavy OMS,

— plánovaná průletová pásma a opatření k zajištění bezpečnosti vlastního letectva,

— využití prostředků REB k rušení nepřátelských systémů velení a navedení.

Při organizaci součinnosti je nutné dosáhnout toho, aby velitelé všech stupňů OMS přesně znali svoje úkoly a způsoby jejich plnění v průběhu operace (boje).

Organizace součinnosti v průběhu plnění úkolu OMS

V průběhu vedení operace (boje) OMS jsou velitelé a štáby jednotlivých stupňů povinni udržovat nepřetržitou součinnost.

Myslím, že po odpoutání skupiny od hlavních sil a rozčlenění sestavy na jednotlivé přepadové odřady ztrácí prakticky velitel frontu (armády), velitel OMS i velitelé přepadových odřadů možnost osobního styku k uskutečňování součinnosti. Proto je nutné hlavní pozornost věnovat zabezpečení nepřetržitého spojení mezi jednotlivými místy velení. Při cvičeních se nám osvědčilo velení s využitím utajeného rádiového a troposférického spojení. Je však nutné počítat s tím, že některé troposférické stanice (jako např. R-412-M) neumožňují spojení za pohybu. Přesto je

jejich použití výhodné k upřesňování úkolů a součinnosti na další den bojové činnosti a k jejímu zabezpečení mezi velitelem frontu (armády) a velitelem OMS v době zastávky velitelského stanoviště skupiny.

Velitel frontu (armády) v průběhu plnění úkolu organizuje součinnost se stejným obsahem jako před zasazením OMS s důrazem na podrobné sladění činnosti, která bude vykonávána následující den a nebyla řešena před zasazením skupiny. Jsem toho názoru, že organizaci součinnosti v průběhu plnění úkolu OMS je nutné uskutečňovat zpravidla metodou pokynů.

Velitel OMS upřesňuje úkoly a organizu-

je součinnost uvnitř skupiny obdobným způsobem s využitím utajeného rádiového nebo radioreléového spojení. Výjimečně podle situace může vyjet na místa velení podřízených a k vojskům. Je možné také

organizovat součinnost postupně k jednotlivým dílčím úkolům. Při organizaci součinnosti v průběhu bojové činnosti je třeba na všech stupních se zaměřit na její stručnost a jednoznačnost.

Organizace součinnosti je neoddělitelnou součástí přípravy a vedení operace (boje) operační manévrovací skupinou. Vzhledem k charakteru úkolů, plněných v hloubce sestavy nepřítele vyžaduje od velitelů a štábů řešit řadu specifických otázek, které ve svém komplexu zabezpečují sladěnou činnost jednotlivých prvků operační (bojové) sestavy OMS při její přípravě, zasazení a vedení operace (boje) v hloubce nepřátelské obrany a efektivní použití úderů sil a prostředků nadřazeného v její prospěch.

I když organizace součinnosti byla procvičována na operačních i taktických cvičeních, bude však vzhledem k její složitosti zapotřebí se touto problematikou v operační (taktické) přípravě velitelů a štábů i nadále zabývat.